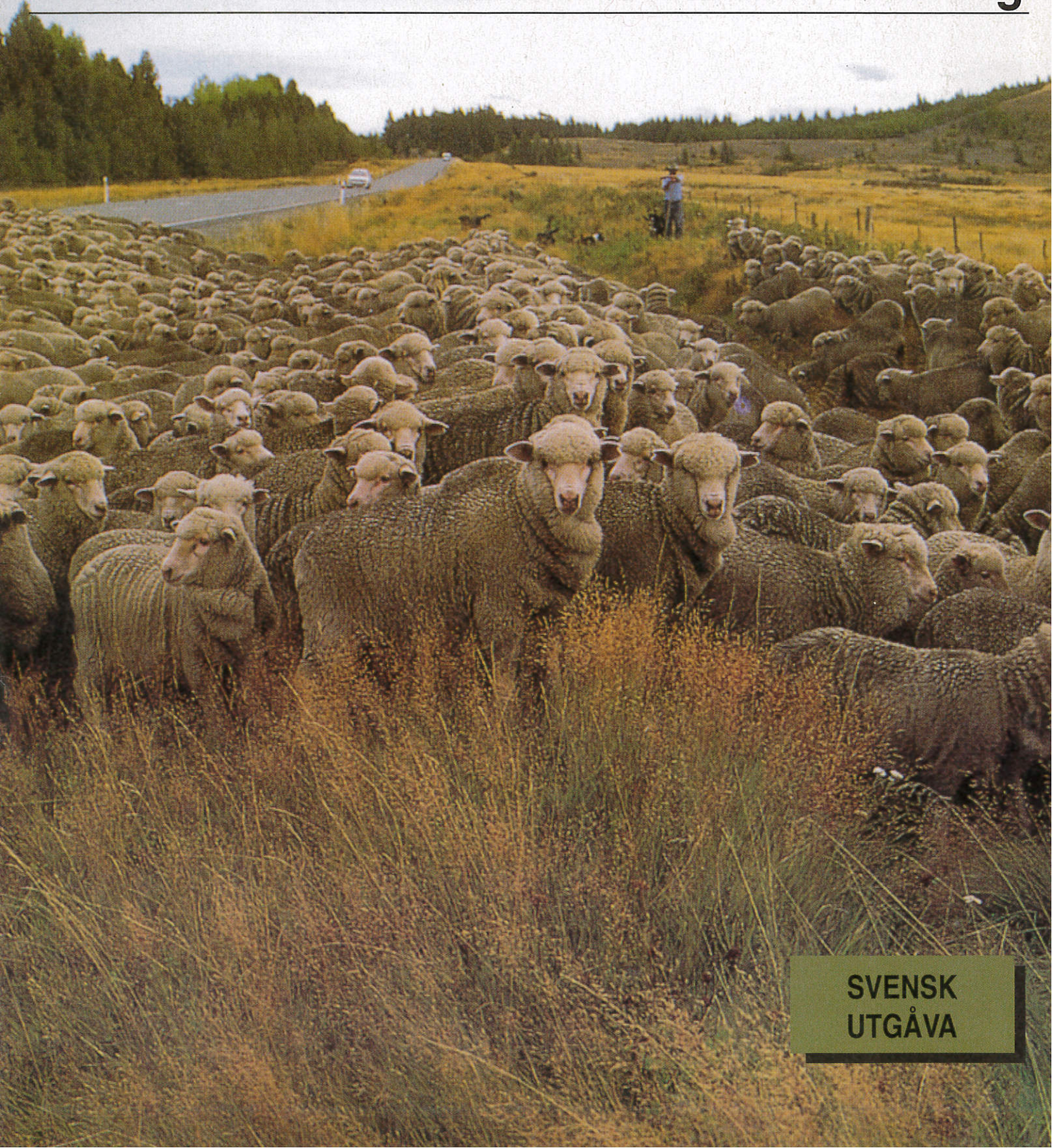

NEWS

letter

nr 4 - december 1997 - 14 årg

SVENSK
UTGÅVA

Brev från Nya Zeeland

Nu sjunger koltrasten och bofinken ikapp i vår trädgård och stararnas vitprickiga fjädrar lyser ikapp med tuins vita hakbollar och fantailens fladdrande solfjäderstjärt. Fruktträden prunkar i vitt och rosa och påskliljor och narcisser doftar bedövande från rabatterna. Nyfödda lamm och kalvar skuttar omkring i hagarna. Med andra ord **det är**

kl 19.00 till kl 01.30 med en förkortad repris dagen därpå.

Men normalt har man väldigt lite internationella nyheter både i press och radio/TV. En och annan rapport om Bosnien, översvämningarna i Europa och vulkanutbrotten i Västindien; annars är det nationella och lokala

vården. Här i Nelson har man haft massmöte sammankallat av Nelson City Council, varvid det bestämdes att protestlistor för folk att skriva på kommer att läggas ut på alla offentliga platser så att så många som möjligt ska kunna nås. Nelsons borgmästare Philip Woollaston har skickat ut en uppmanande skrivelse till alla andra borgmästare att agera på samma sätt.

300 000 namnunderskrifter fordras för att regeringen ska tvingas ta saken till omprövning.

Nedskärningarna offentliggjordes i ungefär samma vecka som regeringen fattade beslutet att man p g a trångboddhet i parlamentshuset (the Beehive) i Wellington, ska **flytta** hela byggnaden för att kunna bygga ut. Ett projekt som kommer att kosta ca 160 miljoner dollar.

Kritiska röster säger naturligtvis att det är helt gratis att istället flytta ut överflödiga ministrar t ex premiärministern och finansministern! Tidigare har man fattat beslut att bygga ytterligare en fregatt till försvaret för ungefär samma summa. I mina öron låter detta som att det drar ihop sig till ännu en folkomröstning och skulle det bli nyval nu så är det nog ingen som tror att den nya koalitionsregeringen får sitta kvar.

När det gäller sporten i massmedia, så är det även där mest rapporter från hemmaplan, såvida inte en nyzeeländare har gjort bra ifrån sig på någon tävling utomlands. Som svensk saknar jag fotboll och ishockey och Finnkampen! Får nöja mig med att läsa resultaten på Internet. Men jag har lärt mig reglerna i rugby och tycker det är kul när man samlas några stycken framför TV:n inför en match med öl och chips och en nybakad pizza i pausen. Folk är mer sociala här, även framför TV:n. En del föredrar att gå till puben och se matchen tillsammans med andra i kvarteret.

Vad tittar vi på för övrigt? Ja, den nyzeeländska såp-serien *Shortland-*

street, som visas varje vardagkväll, är ett måste. Den är skönt befriad från våld och sex, tar på ett charmigt sätt upp aktuella sociala problem och företeelser, förutom att man skildrar vardagen på en arbetsplats (sjukhus) och får följa de anställda även i deras privatliv. Annars är de flesta andra serier de gamla vanliga amerikanska som vi ser hemma i Sverige också, förutom den brittiska *Coronation Street*. Två bra dokumentära program är *Assignment* och *60 minutes*, som tar upp olika händelser, politiska eller sociala, till analys.

I vårt senaste brev från Sweden New Zealand Association fick vi reda på att ett företag vid namn Scandinavian Delights Ltd per postorder säljer diverse importerade svenska godsaker som sill, kaviar, knäckebröd, hjortronsytt, Dumleklubb och pärlsocker. Priset för vår längtan är dock högt eller vad sägs om en tub kaviar 150 g för \$4.60 (ca 23 kr) och det är inte ens kalles! Tillkommer gör dessutom porto på \$15 för oss som bor på sydön. Trots detta är jag beredd att göra en rundfråga bland svenskarna här i Nelson om vi ska slå oss ihop om ett paket med godsaker till jul och dela på portokostnaden. Kaviar- och messmörs-tarmen svider kolossalt ibland!

Ovanstående Sweden NZ Association hade i augusti den första kräftskivan i föreningen, men eftersom det var för dyrt att importera kräftor så beslöt man att koka räkor som kräftor istället. När jag fick höra detta skickade jag dem mitt favoritkapitel "Kräftor ska schlurpas" ur Torsten Ehrenmarks bok "Hamlet i fotbollsskor". Jag fick ett tacksamt brev tillbaka från sekreteraren på Svenska konsulatet, Wivian Buckrell, där hon berättade att räkorna smakade rätt bra i alla fall fast de ej kan schlurpas lika bra som kräftor. Snapsen var dock ej utbytt till något surrogat, så skivan var mycket lyckad och mycket folk kom. Wivian var säker på att detta kommer att bli en ny tradition inom föreningen.

Bye, bye så länge, vi hörs snart igen!

Annika Ohlson-Smith

Påskliljor och lamm är tecken på att sommaren närmar sig på Nya Zeeland. Foto. Utlånat av Marina Thorman.

vår! Naturligtvis är inte våren lika dramatisk på Nya Zeeland som i Sverige, i varje fall inte här i soliga Nelson, men vi gläds ändå åt det tilltagande dagsljuset, värmen och blomsterprakten. Vi har under vinterns braskvällar lite avundsjukt läst i breven från Sverige om den fantastiska sommaren ni haft, så nu hoppas vi på detsamma här nere. Den 4-5 oktober går vi över till sommartid, vilket innebär att tidsskillnaden mellan Nya Zeeland och Sverige blir exakt tolv timmar för ca ett halvår framåt.

Redan innan den tragiska olyckan i Paris inträffade hade jag tänkt berätta lite om vad man skriver om i pressen i Nya Zeeland och vilka nyheter vi får via radio och TV här. Som ni förstår så har Dianas öde varit huvudnyhet här också, inte bara i alla de stora dagstidningarna som The Press (Christchurch), The Dominion (Wellington) och The Herald (Auckland), utan även i de mindre, lokala tidningarna som Nelsons The Evening Mail. Ja, t o m i semesternumret av vår motorcykelklubb Ulysses' Newsletter, som Allan och jag är redaktörer för. Två TV-kanaler direktsände Dianas begravning från

nyheter för hela slanten. Det är i stort sett bara politiska skandaler, våldsbrott och olyckor. Som ett litet plåster på sår- en har man nån liten solskenshistoria, oftast på första sidan i lokalpressen eller i TV-nyheterna som en liten knorr på slutet efter vädret. Den största nyheten just nu är att någon släppt ett virus (RCD) fritt som dödar alla kaniner. De flesta "highcountry" farmare, som i åratal förgäves har försökt skjuta bort eller förgifta vildkaninstammen, jublar förstas, men kaninuppfödare och de som har kaniner som husdjur rasar och köar nu hos veterinären för att få sina keldjur vaccinerade. Regeringen och framförallt MAF (Ministry of Agriculture and Fisheries) sliter sitt hår, viruset är illegalt spritt, men, men... Det är mycket troligt att det nu kommer att bli lagligt.

Den 26 september hade vi även folkomröstning om det debatterade pensionsförslaget, som den nya regeringen lagt fram. Man kan lugnt säga att det blev ett rungande **nej** från folket. 92% totalt röstade emot förslaget, så nu får regeringen och framförallt Winston Peters tänka om. Folket rasar även mot nedskärningar i sjuk- och åldrings-

Bra tidningar att prenumerera på

Har du planer på att immigrera till Australien eller Nya Zeeland? Då är det en bra idé att prenumerera på en av följande tidningar:

Australian News

Australian Outlook

New Zealand Outlook

Destination New Zealand

Vill du hellre läsa nyheter från Australien och Nya Zeeland kan följande tidningar hålla dig up-to-date med nyheter, sport etc:

OzGram • Newzgram

Southern Cross • TNT Magazine

Ring till Vänskapsföreningen för att få information om den tidning du är intresserad av.

Här finner du Vänskapsföreningen:

Kastellgatan 17/Box 7124
402 33 Göteborg
tel: 031-774 00 75
e-post: se@ausnz.org

Norregade 51
DK - 7500 Holstebro
tel: +45 97 42 50 11
e-post: dk@ausnz.org

Frederiksberg Allé 18-20
DK - 1820 Frederiksberg C
tel: + 45 33 55 75 55

Vänskapsföreningens representant:

Sverige:

Helena Bicer, Västgötaresan 87,
757 54 Uppsala, tel 018-420362

Vänskapsföreningens styrelse:

Ordförande:

Preben Østergaard, Østrupvej 61,
Albæk, 8900 Randers, Danmark

Vice ordförande & kassör:

Sv. Aa. Nielsen, Lyngvænget 83,
7870 Glyngøre, Danmark,
tel 97731231 fax 97732980

Sekreterare:

N.J. Benn, Norregade 56,1
7500 Holstebro, Danmark,
tel 97410220

Styrelseledamot:

Leif Johansson, Vildrosvägen 22,
574 50 Vetlanda 2, Sverige,
tel/fax 0383-30755

Styrelseledamot:

Einar Nielsen, Kreklingvegen 8,
4350 Nærbo, Norge, tel/fax 51-433919

Resekvällar i Stockholm

Vänskapsföreningen kommer i vår att hålla två resekvällar i Stockholm. Den första kvällen presenterar vi hur det är att resa med ryggsäck i Australien och Nya Zeeland, s k backpackersresor. Andra kvällen arrangerar vi för dem som önskar resa på ett mer organiserat och planerat sätt.

Onsdagen den 1 april kl. 19.00
-backpackers

Torsdagen 2 april kl.19.00
-planerade resor

Lokal: ABF-Huset, Zetasalen, Sveavägen 41

Närmare detaljer om respektive arrangemang i nästa nummer av NEWSletter, nr 1 98

Australisk & nyzeeländsk afton i Göteborg

Vänskapsföreningen kommer i vår också att arrangera en kväll med festlig inramning på tema Australien och Nya Zeeland. Detta kommer att ske

torsdagen den 23 april
ombord på Barken Viking

det ståtliga segelfartyget som ligger förtöjt vid operahuset i Göteborgs hamn. Här kommer det hända spännande saker kan vi lova - vi berättar mer i nästa nummer av NEWS!

STEVE PARISH 1998 Kalendrar och agendor - den perfekta julklappen

Australiana Products Sweden erbjuder två väggkalendrar och två agendor, alla i färg. Välj mellan Steve Parish's "Celebrating Australia" och "Wildlife Australia"

1998 Väggkalender "Celebrating Australia" eller "Wildlife Australia"
90:- inklusive porto

1998 Agenda "Wildlife Australia" 210mm x 148mm - 112 sidor
170:- inklusive porto

1998 Agenda "Celebrating Australia" 235mm x 190mm - 112 sidor
185:- inklusive porto

Janice Leijon Tel: 0411 - 60636

Vid beställning sätts beloppet in på postgiro 482 01 92-5
(Australiana Products Sweden)

Glöm inte att skriva ditt namn och din fullständiga adress.

Servicekontoret

Namnet som alla Vänskapsföreningens medlemmar bör lägga på minnet är **Travellers Contact Point**. Det ligger på George Street som går rakt igenom centrala Sydney. Besöksadressen är George Street nr 428, 7:e våningen. Hit är alla medlemmar välkomna för service och information inför vistelsen i Australien. Med det servicekort du får om du reser med Vänskapsföreningen är du berättigad till speciella medlemspriser vid förvaring av post och bagage, eller utnyttjandet av datorerna med tillgång till Internet.

Obs! Tyvärr går det inte att på Travellers Contact Point/servicekontoret ändra datum eller färdväg på sin flygbiljett. Däremot får de som vill ändra sin biljett adress och vägbeskrivning till det berörda flygbolagets kontor (och de flesta flygbolag ligger inom fem minuters gångavstånd från servicekontoret).

Studier i Australien och Nya Zeeland

Australian Universities Centre (AUC) vid Stockholms universitet, som informerade om och förmedlade studieplatser till 14 universitet i Australien, upphörde nyligen med sin verksamhet.

Eftersom vi på Vänskapsföreningen har märkt ett stadigt ökande intresse för högskolestudier i både Australien och Nya Zeeland, vill vi gärna hjälpa till med den information vi har att tillgå. Vi förmedlar studieplatser till studieprogrammet StudyTracks vid Monash University, utvecklat speciellt för skandinaviska studenter. Vi kan också ge allmän information om studier i Australien och Nya Zeeland, samt förmedla adresser till samtliga universitet, colleges och polytechnics.

Bor ni i Göteborg kan ni titta in på kontoret på Kastellgatan 17, annars kan ni skriva eller ringa till Karin eller Erika - se adress och telefonnummer i rutan här bredvid. **Välkomna!**

Familjeliv på fem kvadratmeter

Vi hade sålt vårt landställe, magasinerat våra ägodelar, jag hade sagt upp mitt sjuksköterskejobb och hunden hade vi lämnat hos våra äldsta barn. Vi var härmed redo att påbörja ett nytt skede i våra liv och pröva på något annat innan pensionsåldern började närma sig. "Vi" är Verner 56 år, Kirsten 50 år och vår yngsta son, Finn 17 år.

Resan

Resan gick upp längs östkusten, från Sydney till Cairns tillbaka till Townsville och tvärs över landet till Mount Isa. Härifrån vidare till Darwin i norr och till

Vårt hem i 3 månader

Adelaide på sydkusten. Från Adelaide körde vi till Melbourne, vidare till huvudstaden Canberra och tillbaka till Sydney - allt som allt 17 000 km.

Välutrustad husbil

Vi hade valt att hyra en husbil, och eftersom det är förhållandevis dyrt valde vi en billigare modell utan dusch och toalett. Den hade en köksavdelning med kylskåp och mikrovågsugn och ett kombinerat vardagsrum och sovrum med tre sängplatser. Att det också visade sig finnas luftkonditionering framme i förarhytten och myggnät för fönstrena skulle visa sig vara en stor fördel, ju längre vi kom in i landet. En hyrd husbil innehåller allt som man är i

Dusch i bushen

behov av när det gäller köksredskap, sängutrustning och filter. Vi märkte snart att vi hade för mycket kläder med oss - dessutom fanns det tvättmaskiner på alla campingplatser.

Färsk frukt

När vi hade druckit den nypressade apelsinjuicen och ätit en mango eller någon annan exotisk frukt till frukost, lämnade vi vårt ensliga övernattningsställe i skogen och körde vidare mot nya upplevelser. Vilken fröjd det är att vid vägkanten kunna köpa nypressad apelsinjuice i en 10 liters dunk tillsammans med färska mangos, papayas och meloner. Det är inte dyrt heller. Lättast hittar man frukt längs det fruktbara jordbrukslandskapet vid kusten, där det också odlas kokos, bananer och sockerrör. Vi tog vara på alla möjligheter för att besöka fabriker och vi körde också ut till några farmar för att höra om produktionen av sockerrör, bananer och annat. När vi blev hungriga under dagens lopp, stannade vi bara husbilen och fixade en sandwich och sköljde ner med någon alkoholfri drinka. Promillehalten är något man ser strängt på.

Härlig kall dusch

Vi badade i sjöar och vid vattenfall, och en mycket speciell upplevelse fick vi den dagen då vi hade vandrat runt några timmar i 35 graders värme. Vi var våta av svett, solen stekte och den varma röda sanden brände igenom sandalerna. Huden och hårbotten kliade, för tusentals flugor hade upptäckt oss. Vi var också mycket törstiga och var nu nära att nå den maximala irritationströskeln. Och tänk: När vi kom tillbaka till husbilen, upptäckte vi att där, mitt i bushen, var det uppställt en utomhusdusch med det härligaste kalla vatten. En kraftig buske framför säkrade insynen för nyfikna.

Familjeliv i bushen

På kvällarna var det skönt att sitta i husbilen och njuta av skymningen, innan det var dags att förbereda midagen. Det var också mysigt att stå i detta pyttelilla rum på ca 5 m², laga till en stek och göra sallad, medan de övriga satt och spelade kort, skrev eller läste. T o m disken var ganska trivsam, speciellt när vi hade kommit ihåg att fylla på vatten i tanken på en bensinstation. Och kaffet vid stearinljusets sken smakade godare än vanligt kaffe.

När vi inte övernattade på en campingplats hade vi ju ingen toalett i närheten. Eller förresten, det hade vi visst - vi hade ju skogen överallt! För detta ändamål köpte vi en spade, och det var en ganska lustig syn när en av oss vandrade iväg med en spade i ena handen och en toalettrulle i andra, på väg in i bushen för att gräva en "toalett". Spaden hade två uppgifter till. Att skrapa med i det torra gräset för att vara säkra på att inte snubbla över en orm, samt att fungera som ett vapen om vi skulle bli överfallna när vi sov ute i naturen.

Jul och nyår i värmen

Under veckorna före jul njöt vi av högsommaren och de julpyntade butikerna. Det var härligt att kunna gå inne i de luftkonditionerade butikerna i sommarkläder och kylas av. Men jag kunde inte få det att gå ihop med tomtenissar och julsånger. Vi kom fram till Melbourne den 23 december och hade tänkt att gå till "Carols of Candlelight" på julafton. Men för det första så öste regnet ner och temperaturen sjönk till bara 20 grader, och för det andra så var biljetterna till konserten utsålda. Så när vi hade tvättat våra kläder, gjort rent och fått vårt julbad, beslutade vi oss för att köra norrut och möta solen. Efter

Frukosten bestod ofta av färsk frukt

hade hittat en lämplig campingplats och tog sedan bussen in till stan för att äta på en fin restaurang och sedan gå till operahuset, där det var konsert och fyrverkerier. Vid tolvslaget stod vi på kajen vid operahuset och såg ut över den upplysta staden. Festklädda människor i shorts gick runt och ropade Happy New Year till varandra.

Vi lärde oss mycket under tiden i Australien. Både om landet och om oss själva och varandra. Familjelivet fungerade bra på fem kvadratmeter,

Uluru (Ayers Rock) - en helig plats för aboriginerna

ter ett par hundra kilometer fann vi den mysigaste lilla stad, Eureka, som ligger idylliskt ute på landet. Här firade vi jul i 30 graders värme. För att vara lite lyxiga, valde vi att bo på en campingplats med riktig dusch och toalett. På julafton satt vi hemma i vår husbil och åt en stek med sallad och färska jordgubbar till efterrätt. Vi drack kvällskaffe ute i den sköna luften, iförda shorts. Efter att ha delat ut våra tre julkappar tog vi en tur ut i bushen och tittade på solnedgången, och därmed fulländades vår kväll. Nyårsafton blev också en upplevelse. Vi var framme i Sydney som planerat,

även om vi inte alltid var överens. Man ska vara inställd på att det är trångt och att konstruktiva samtal faktiskt kan bli nödvändiga under resans gång. Vi försökte ge varandra luft för att undvika irritationer, och vi skrattade mycket tillsammans istället för att bråka. Så två generationer kan mycket väl leva tillsammans i några månader utan stora problem. Speciellt när man får uppleva så mycket tillsammans.

Text och foto:
Kirsten Holm Dieckmann

Värt att notera..

25 års-jubileum för Lonely Planet

1973 publicerades den första Lonely Planet-boken. Det var Maureen och Tony Wheeler som efter att ha överrösts av frågor efter sin resa från England till Australien för hand satte ihop en guidebok med titeln *Across Asia on the Cheap*. 18 månader i Sydostasien resulterade i bok nummer två, *South-East Asia on a shoe-string* (även kallad "den gula bibeln" p g a dess gula omslag), som vid det här laget har sålts i över en halv miljon exemplar.

Snart firar man alltså 25-årsjubileum, och har vid det här laget hunnit ge ut närmare 180 st titlar: Guideböcker från hela världen, vandringshandböcker, ordböcker, kartor och reselitteratur. Inriktningen är fortfarande på de som reser på egen hand. Vänskapsföreningen har ett stort utbud av böcker från Lonely Planet - se rutan nedan!

Användbara nyzeeländska Internetadresser

Anders Worm kommer här med några förslag gällande Internetadresser som kan vara användbara för alla som ska åka till Nya Zeeland.

Turistinformation

Dagliga nyheter, sport och väder

Nya Zeelands turistråd

Väder och information

Informationsservice

Skidorter

www.discover.co.nz

www.tvnz.co.nz/news

www.nzta.govt.nz

www.voyager.co.nz

www.giznz.com/Index.html

www.snow.co.nz

Buzzavox - ett nytt förbättrat system

Buzzavox är en telefonsvararservice som är speciell utvecklad för dig som är ute och reser. Du hör de senaste nyheterna hemifrån och du kan dela med dig av dina reseupplevelser till vänner och familj. Med Buzzavox levereras meddelanden med hastigheten av modern teleteknik - ändå är det lika beständigt som ett brev eller vykort.

Nu ger Buzzavox dig möjligheten att säga olika saker till olika personer. Du har nu tillgång till både allmänna och privata brevlådor. Det du vill tala om för mamma kan vara helt annat än vad du vill berätta för kompisarna. Nu kan du dessutom använda Buzzavox i fler länder, Singapore, Indonesien, Thailand, Fidji, USA, Kanada, Sydafrika m fl.

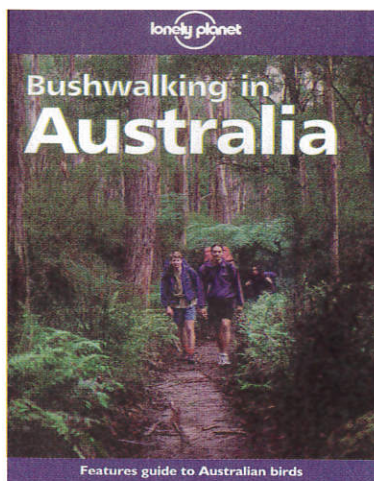
I slutet av din resa kan du beställa en CD-skiva som innehåller alla dina meddelanden. Det blir ett minne i en form av en resedagbok, där du kan höra alla dina reseerfarenheter samt reaktioner från dina vänner, familjen och kanske från personer du träffade under din resa.

Om du beställer din resa hos oss får du automatiskt en anmälningsblankett hemskickad till dig. Så snart vi fått tillbaka din anmälan, är din brevlåda färdig att användas i alla de länder där Buzzavox finns tillgängligt.

Björn Nordströms Sydney har krympt

Nordströms Sydney har kommit ut i ett nytt format - en pocketupplaga. Inget är dock ändrat, den ser precis likadan ut och innehåller samma fylliga information. Skillnaden är att den är lite mindre i en mer behändig storlek och dessutom mycket billigare. I stället för 110:- tar vi nu 55:- !

Ny utgåva

Lonely Planets *Bushwalking in Australia* har kommit ut i en ny utgåva. Boken innehåller detaljerad fakta och färgbilder, perfekt för de som vill uppleva den australiska naturen. Boken vänder sig till alla som reser på egen hand och som önskar en förklaring på allt som den australiska naturen bygger på. Färgbilderna och små historier gör den till en behaglig bok att läsa. Boken fungerar som en uppslagsguide, men den kan naturligtvis också användas under förberedelserna hemifrån.

Boken kostar 210:-. (Se nedan).

Boomerang

Vänskapsföreningens förlag

Australien

Lonely Planet, på engelska

- ☐ Australia Travel Sur. Kit 350:-
- ☐ Western Australia 220:-
- ☐ Tasmania 220:-
- ☐ South Australia 220:-
- ☐ Victoria 230:-
- ☐ New South Wales & ACT 260:-
- ☐ Queensland 280:-
- ☐ Outback Australia 260:-
- ☐ Great Barrier Reef 210:-
- ☐ Bushwalking in Australia (ny utgåva) 210:-

På svenska

- ☐ Nordströms Sydney (Norstedts) 55:-
- ☐ Australien (Willma) 270:-

Diverse

- ☐ Australia Camping guide 100:-
- ☐ Bilköp i Australien 100:-
- ☐ Australien, karta 12:-
- ☐ Australia World Travel Map 1:5000000 100:-
- ☐ Australia Road Atlas 220:-
- ☐ Jätten Turamulli (Hjulet) 40:-

Nya Zeeland / diverse

Lonely Planet, på engelska

- ☐ NZ Travel Survival kit 300:-
- ☐ Tramping in New Zealand 210:-

På svenska

- ☐ Nya Zeeland (Willma) 190:-

Diverse

- ☐ New Zealand Camping Guide 120:-
- ☐ Nya Zeeland, karta 12:-
- ☐ NZ World Travel Map 1:2000000 100:-
- ☐ New Zealand Road Atlas 200:-
- ☐ Rarotonga & the Cook Islands (Lonely Planet) 180:-
- ☐ Vänskapsföreningens T-shirt Blå, grå el. grön L/XL/XXL 65:-
- ☐ South-East Asia (Lonely Planet) 340:-
- ☐ Ordlista i fickformat (sv/eng/ty/fr/sp) 40:-
- ☐ Söderhavet (Platypus) 190:-
- ☐ Resehandboken - om konsten att resa på egen hand (Platypus) 180:-

Så beställer du:

Skriv namn, adress, medl nr och beställning på en postgiroblankett. Sätt in pengarna på nr 548131-2. Vi skickar böckerna så snart vi fått betalningen.

Priserna gäller till 1 mars 98, med förbehåll för prisändringar.

Alla priser är inkl porto!

Nya filmer

från Australien och Nya Zeeland

Det har varit filmfestival två gånger i Stockholm i höst. På den minsta och färskaste av dessa två, Popcorn filmfestival, hade tre långfilmer från Australien nordisk premiär: Komedin *Dust off the Wings* som Lees och Jos sista dagar som ogifta med surfargänget på Bondi Beach, samt två roadmovies: *Kiss or Kill* om hemligheter och illusioner och ett ungt par på flykt undan polisen i den australiska öknen; *True Love and Chaos* om några unga människor i Melbourne som under en bilfärd till Perth upplever många konflikter i sitt sökande efter identitet.

Tack vare *Krigarens själ* har världen fått upp ögonen för filmlandet Nya Zeeland. På Popcorn filmfestival visades *Broken English*, en film om kärlek och sociala motsättningar i dagens Nya Zeeland. Filmen är regisserad av Gregor Nicholas, bördig från Auckland och välkänd i sitt hemland. Så här beskrivs *Broken English* i Popcorns festivaltidning: ...Nina flyr med familj från förra Jugoslavien till Nya Zeeland. Hennes far för med sig bitterhet och hat till deras nya hem. Nina bär sina smärtor inom sig till den dag hon möter Eddie från maorifolket. De blir förälskade och hon blir snart gravid. Men fadern lär inte se på förhållandet med blida ögon och hennes styrka sätts på hårda prov. *Broken English* är ett starkt drama om kampen mellan inskränkthet och tolerans. I

rollen som fadern ses Rade Serbedzija från *Medan regnet faller*.

På Stockholms filmfestival i november hade ytterligare en film från Nya Zeeland nordisk premiär. Filmen med den fantasieggande titeln *Topless Women Talk About Their Lives* blev en succé vid årets Cannes-festival. Debuterande regissören Harry Sinclair kom plötsligt en dag på denna strålande titel, och beslöt att utifrån den göra en film. Trots att han saknade riktigt manus fick han New Zealand Film Commission att finansiera projektet, och lyckades med hjälp av sina vänner skapa en originell film: Om Ant som skriver på ett filmmanus, Liz som väntar barn, Geoff som lär sig sticka och Prue som vill att allt ska vara trevligt.

De kvinnliga filmmakarna är på stark frammarsch i Australien. På Stockholms filmfestival visades Samantha Langs långfilmsdebut *The Well* - en psykologisk thriller med Miranda Otto i en av huvudrollerna. Det handlar om två mycket olika kvinnor på en isolerad gård i Australien, vars tillvaro radikalt förändras den dag de kör ihjäl en man. Deras viljor går isär, deras vänskap sätts på spel och slutligen tvingas de till desperata handlingar.

Erika Dahlberg

Jul i Svenska kyrkan i Melbourne

lörd 6 dec

Skandinavisk julbasar - öppnas kl 10 av den svenske ambassadören. Under dagen är det underhållning, försäljning av skandinavisk mat, juldekorationer, stearinljus, glas, souvenirer, konsthantverk, textilier mm. Gratis inträde. Julbasaren är en mycket populär tillställning - förra året kom ca 6 000 besökare!

sönd 14 dec

Lucia-gudtjänst kl 19.00.

månd 15 dec

Julkonsert med Skandinaviska kören kl 20.00.

Julafton 24 dec

Julfest både inne och ute kl 19.00. Dans kring granen, fika, sällskapslekar, allsång mm. Ingen föransmälning behövs. **Julnattmässa** kl 23.00.

Juldagen 25 dec

Julotta kl 07.00. Skandinaviska kören sjunger.

Varje lördagkväll i januari-februari:
Grillfest (BBQ) i trädgården kl 18.00. Ingen föransmälning behövs.

Svenska kyrkan i Melbourne är öppen alla dagar året runt
månd-torsd kl 14-21,
fred-sönd kl 14-18

* öppet för alla skandinaver

* kaffe och bullar

* skandinaviska tidningar

* gudstjänst varje söndag kl 11.00
(sista söndagen i månaden kl 18.00)

* trivsamt miljö

* swimmingpool, bordtennis och biljard

Så här hittar du: Ta spårvagn nr 8 från city mot stadsdelen Toorak. Gå av vid stopp nr 38 - St Georges Road.

Swedish Church, 21 St Georges Rd, Toorak VIC 3142, Australien.
Tel 03-9827 5580, fax 03-9826 6838.
E-post: swchurch@skut.org.au

Ny präst i Melbourne

Svenska kyrkan i Melbourne har fått en ny präst. Han heter **Stefan Bergmark** och skriver så här i det senaste numret av Svenska kyrkans tidning *Horisonten*:

"Som hemma på bortaplan - långt borta men ändå hemma är nog en ganska bra beskrivning på hur det känns för mig och min familj som nyligen har anlänt till Australien och nu har hunnit tillbringa våra två första veckor i Melbourne. Det är omtumlande att vara så långt borta från den vardag och den plats jag är så van att befinna mig på. Som nykomling är det inte alltid så lätt att förstå allt som sägs, inte heller att förstå vart Karlavagnen har tagit vägen på den vackra stjärnhimlen. Men vi tror att Melbourne och vår kyrka här snart kommer att vara hemmaplan också för oss.

Välkommen till din kyrka. Det är vår önskan och förhoppning att alla skandinaver ska uppleva kyrkan i Toorak

som hemmaplan och delta i det som sker här."

Och så här presenterar Stefans fru Agneta sin familj:

"Stefan har de senaste åren arbetat som kyrkoherde i Ryds och Skäggetorps församlingar i Linköping. Det är två spännande församlingar med en blandning av bl a studenter och många invandrare och en bebyggelse av såväl villor som hyreshus. Det gör att det blir en härlig blandning av människor på gudstjänster och andra sammankomster. Stefan har många intressen, ett av dem är golf så då passar det ju extra bra att kyrkan har en egen golfklubb! Andra intressen är sport, musik och litteratur. Självt är jag, Agneta, lärare i svenska och religionskunskap och har de senaste 14 åren arbetat på Mjölby gymnasium. Våra barn heter Mattias, 15 år, och Karolina, 12 år."

Det får du som medlem

Som medlem av Vänskapsföreningen kan du alltid kontakta oss. Ring och vi ger dig alla de upplysningar som behövs till din resa.

Som medlem får du bl a:

- ✓ förmånliga priser på flygbiljetter
- ✓ 10% rabatt på reseförsäkringarna "Maxi" och "Mini" vid köp av flygbiljett genom Vänskapsföreningen
- ✓ medlemstidningen NEWSletter fyra gånger om året
- ✓ resehandböcker till medlemspris
- ✓ tillgång till information och material om Australien och Nya Zeeland
- ✓ inbjudan till informationsmöten runt om i Sverige
- ✓ gratis VIP-kort till Backpackers vandrarhem i Australien och Nya Zeeland om du är under 27 år och köper din flygbiljett hos Vänskapsföreningen
- ✓ gratis medlemskap i Outside Adventure Exchange
- ✓ universitets- eller högskolestuderande kan utnyttja vårt samarbete med Monash University i Melbourne
- ✓ erbjudande om volontärbete i Australien och Nya Zeeland
- ✓ möjlighet att gå på språkskola Down Under
- ✓ gratis anmälan till Buzzavox telefonservice
- ✓ turistvisum till Australien (short stay - tre månader)
- ✓ service, information och råd på vårt servicekontor i Sydney

Medlemskap per kalenderår kostar:
75 kr för enskilda 100 kr för familjer

Vandringen till Stevensons grav på Samoa

Bartendern på Aggie Grey Hotel i Apia, Samoa, var en trevlig man. Framförallt visste han mycket om Robert Louis Stevenson. Om hans bok "Skattkamarön" och om hans liv på Samoa. Vi pratade länge om Stevenson. Jag hade sett Stevensons hus, Vailima, vid ett tidigare besök och gått omkring i parken, fotograferat, tittat på blommorna och andats den speciella atmosfären.

Graven på berget

Nu ville jag besöka gravplatsen. Den ligger på toppen av ett berg, Mount Vaea och är synlig nerifrån Vailima. Den vita sarkofagen bryter av mot den massiva grönskan. Platsen ligger 600 fot från bergets fot och omkring 1200 fot ovanför havsytan. Det går en röjd väg dit, men jag hade varnats. Det

var ingen vanlig söndagspromenad, sa man. Men Ken Moala, barmästaren menade annat.

- Det klarar du, sa han. Man går i cirklar runt berget och då blir inte stigningen så våldsam. Men starta tidigt, innan solen kommit för långt upp. Mitt på dagen blir det för jobbigt. Då blir det 30 grader varmt eller mera.

Jag har en dag kvar på Samoa. Nu eller aldrig. Jag ställer klockan på väckning halv sex och beställer en taxi till klockan sex.

Stevensons egen väg

Prick sex, med det första gryningsljuset, kommer bilen. Chauffören vill ha fyra Samoa dollar dit och lovar hämta mig efter tre timmar för ytterligare fyra dollar.

Vägen från Apia till Vailima är den väg som Samoas hövdingar lät bygga Stevensons ära 1894. Den blev färdig

endast några veckor innan Stevenson dog. Vägen är nästan värd en egen berättelse. Den döptes till "Alo Loto Alofa", "The Road of the Loving Heart". Man lovade att vägen aldrig skulle bli dyg eller gytig. Och att den skulle finnas för evigt.

Den vita sarkofagen bryter av mot den massiva grönskan.

Går på lavastenar

Då vi kommer fram till Mount Vaea, till bergets fot, på en knagglig sidoväg, får jag onda aningar om stigens beskaffenhet. Men chauffören är en snäll man. Han går före ett par hundra meter. Stigen, om man kan ge den ett så hyggligt namn, består av oregelbundna fotbollsstora lavastenar. Denna första del slutar vid en bäckfåra över vilken man lagt två brädor som bildar en bro. Så tar vegetationen vid. Den växtlighet som samoanerna själva kallar regnskog. Vi är framme vid ett "vägskäl".

En skylt talar om att kortaste vägen upp tar 35 minuter. Den vägen går rakt upp och försvinner i grönskan efter några meter. Den längre vägen tar enligt skylten 55 minuter. Det är den väg som går i cirklar runt berget.

Ensam med ödlorna

- Ta den längre vägen, säger chauffören

och skrattar medan han rättar till sitt höftskyne och sätter fast sin hibiscus bakom örat.

Så är jag ensam. Små ödlor springer bland stenar och trädrötter. Det droppar fukt från träd och buskar. Till vänster stupar bergssidan rätt ner i en lummig, fuktig grönska. Det är nu full dager och

solen skiner däruppe över trädtopparna. Nere vid stigen är det halvmörkt.

55 minuter låter inte mycket. Inte heller 600 fot som berget är högt. Men! Trädrötter, våta löv, kullfallna löv, stenbumlingar och bäckfåror där ett par brädor bildar bro tar på krafterna. Och stigen som ibland inte syns bär uppåt hela tiden.

Jag halkar i lervällingen ett par gånger och hoppar att varje vägrök är den sista. Efter 55 minuter ser jag fortfarande ingen

ljusning. Till vänster höga träd och djup grönska som stupar rätt ner vid kanten av stigen. Till höger växter, träd och buskar nästan rätt upp mot himmelen. Ingen mer än jag tycks vara på benen. Jo, ödlorna förstås. De är många och pigga.

Efter 90 minuter är jag uppe och får lön för mödan. Solen skiner från en molnfri himmel. Det är mycket varmt. Jag är genomvåt av svett.

Graven är en majestätisk syn. En cementerad vitmålad rektangel omger själva graven. Därinne vilar han i en kista på en bädd av svarta lavastenar insvept i tapatyg och Union Jack. Stevenson var ju skotte.

Runt graven är naturen öppen. Buskar, träd och undervegetation har huggits bort. Man har en formidabel utsikt. Över berg och dalar och över huvudstaden därnere, Apia. Man ser lagunen med fartygen, strandvägen, Beach Road och korallreven som omger lagunen. Skattkamaröns författare har fått en värdig sista viloplats.

Text & bild: Gunnar Eriksson

Roberts naturspalt

Koalan

I solnedgången, när havet bleknar runt Magnetic Island, kommer de fram - koalorna. De är runda, håriga och ser väldigt kramgoa ut. På marken skuttar de lite fånigt men uppe bland eukalyptusgrenarnas skuggor rör de sig graciöst om än lite sävligt. De gamla hannarna, ärrade som klipporna på ön, i kontrast till små koalorna, ludna och mjuka som dun.

Koalan är ett pungdjur, en pungbjörn, som verkligen specialiserat sig. Den livnär sig nämligen på några få arter mycket svårsmält eukalyptus.

Koalan finns utmed hela Australiens östra fastland och på några öar längs östkusten. Koalans storlek varierar mycket. I sydligaste Australien kan de bli mer än dubbelt så stora som i norra Australien. De lever ett ensamt liv. Men ibland, om tillgången till deras favoriteukalyptus är god, kan de samlas kring ett litet område. Ett bra exempel är Magnetic Island utanför Townsville där man på en promenad i skymningen ser många koalor vakna till liv efter dagens sömn. De sover helst högt upp, gärna i en grenklyka. På natten är koalan aktiv och är man försiktig är det lätt att komma dem nära. Särskilt hannarna som bara tycks bry sig om sina eukalyptusblad.

Ärrat gammal hanne

Om man absolut vill klappa eller hålla en koala finns det flera djurparker med tama koalor. I vilt tillstånd ska man låta dem vara ifred. De har vassa klor och är inte alls intresserade av att bli klappade.

Text & bild: Robert Kandell

JESSING SHIPPING A/S
SYDHOLMEN 14 DK-2650 HVIDOVRE
TLF. 36776002 FAX. 36779401

Containers från Skandinavien till Australien
och Nya Zeeland arrangeras.
Delade containers koordineras.

Med fyrhjulsdreven jeep genom världens äldsta berg

Kimberley-området är ett av de minst utforskade i hela Australien, och naturmässigt ett av de mest imponerande. Hyr man en fyrhjulsdreven jeep finns det inget som står i vägen för en färd ut i det glesbefolkade området. **Jörgen Dieckmann Rasmussen** från danska Esbjerg körde från Perth till Darwin, och speciellt Kimberley satte spår i minnet...

Vi hade varit på landsvägen i sju dagar när vi nådde fram till Derby i Västra Australien, så intrycken var redan många och stora. Det är oundvikligt när man som vi hade Perth som utgångspunkt och därifrån körde norrut med Darwin som mål. Avstånden allena imponerar, men vi vande oss snabbt vid dem.

Derby som stad var ingen stor attraktion, även om den har en intressant historia. För oss var staden bara en inkörspport till det jättelika området Kimberley som vi nu skulle köra igenom. Det är tre gånger större än England, men väldigt glesbefolkat.

Tur med vädret

Andra omständigheter hade fått bestämma tidpunkten för resan till Australien, för det var kanske inte den smartaste tiden på året att ge sig ut på äventyr i Västra Australien. Där hemma hade Vänskapsföreningen förberett oss på att vi kunde riskera att regna inne en kortare eller längre tid, så de ansåg att det var en bra idé för oss att beställa en fyrhjulsdreven bil. Den hade vi hela vägen från Perth till Darwin utan att egentligen ha användning för dess speciella egenskaper, men det kunde man ju inte veta förrän efteråt. Vädret var nämligen med oss - vi hade sol från en molnfri himmel under hela resan och bara åskväder en enda kväll, då himlen bredde ut sig i sina mest dramatiska färger och musiken därtill var örnbekövande.

Gibb River Road

Där hemma hade vi läst att man från Derby kunde göra en avstickare från

huvudvägen genom att följa Gibb River Road genom nationalparkerna Windjana Gorge och Tunnel Creek. Det verkade väldigt spännande - bara regntiden kunde vara ett problem, men polisen i Derby försäkrade oss om att vi

parken Tunnel Creek som bara är på 92 ha. Tunnel Creek har skapat en 800 m lång tunnel genom den kalksten som bergskedjan Oscar Range består av. Man kan vandra genom tunneln, som rymmer tusentals fladdermöss. Dem

inte att göra ett stopp vid Halls Creek för att se den otroligt vackra kvartsformationen som ser ut som naturens egen kopia av den kinesiska muren.

Vi beslutade oss för att köra mot Turkey Creek. Då skulle vi komma förbi infarten till nationalparken, och där kunna se vilka möjligheter vi hade. Det blev ett kort stopp: Infarten var spärrad med besked om att området var stängt. Alltså vidare - vilket skulle visa sig bli en väldigt vacker biltur, då den nedgående solen kastade sina strålar på berg och termitbon så att det såg ut som om de glödde. Gradvis förändrade sig himlens färger. Det slutade med ett åskväder vid flygplatsen i Turkey Creek, varifrån vi nästa morgon skulle på helikopterfärd över nationalparken.

Australiens lustgård

Purnululu (Bungle Bungle) nationalpark brukar benämnas som Australiens lustgård. Klipporna är över 250 miljoner år gamla och så porösa, att de lätt går i stycken om man försöker klättra i dem.

Det behövde vi inte bekymra oss om, för vi skulle ju se dem från en helikopter (AUS\$ 145 per person).

Det var verkligen värt pengarna. Fotograferingsmöjligheterna var goda, för på grund av värmen hade piloten tagit bort dörrarna (men inte säkerhetsbältena, tack och lov!).

Vi hade inte på långa vägar sett allting som Kimberley har att erbjuda, men resrutten gjorde att vi var tvungna att resa vidare. Men området Kimberley var utan tvekan ett av de mest spännande områdena vi kom till på vår resa i Australien. Man frestas lätt till ytterligare besök i den storslagna naturen, som ännu inte är så våldsamt plågad av turister.

Vill du uppleva Australien i bil kan du hitta inspiration i vårt kör-själv-program. Använd kupongen på sidan 11.

Purnululu nationalpark (Bungle Bungles) med sina tigmönstrade sandstensformationer. Foto: Torben E. Meyer.

lugnt kunde köra igenom, inte minst eftersom vi hade en fyrhjulsdreven jeep.

Med det beskedet gav vi oss av, och snart befann vi oss i den 2 100 ha stora och storslagna nationalparken Windjana Gorge. Lennard River har skurit en snäv flodbädd genom Napier Range, men floden väntade på snar påfyllnad, för i skuggan av den röda, svarta och gråa kalkstenen fanns det bara djupa vattenhål kvar, där djurlivet försåg sig med vatten i den tryckande hetten. Inte minst cikador och liknande djur hördes genom den infernaliskt höga ljudnivån i den fem kilometer långa, pittoreska dalen. Vegetationen är speciell och består bl a av fikonsträd, och man kan se fåglar som pelikaner, papegojor och örnar. Det gjorde vi nu inte, kanske för att vi var där omkring middagstid.

Efter att ha tagit ännu ett par filmer gick turen vidare. Nästa stopp var national-

såg vi inte heller, kanske än en gång på grund av tidpunkten, eller också gick vi inte tillräckligt långt in i tunneln. Vi gick så långt vi stod ut med hänsyn till lukten - i tunneln fanns nämligen stillastående vatten med fullt av små sötvattenskrocodiller, och lukten var inte särskilt inbjudande. Imponerande var det dock att stå långt inne under bergskedjan i en tunnel, som det har tagit floden tusentals år att skapa.

Mot Bungle Bungle

Hemifrån hade vi fått entusiastiska uppmaningar att besöka nationalparken Bungle Bungle, numera omdöpt till Purnululu. Tyvärr var årstiden inte den bästa, för parken är stängd för besök från november till april, åter på grund av regntiden. Hur vi skulle kunna uppleva parken på nära håll, diskuterade vi mycket i bilen, medan vi tillryggalade kilometer efter kilometer. Diskussionerna förhindrade oss dock

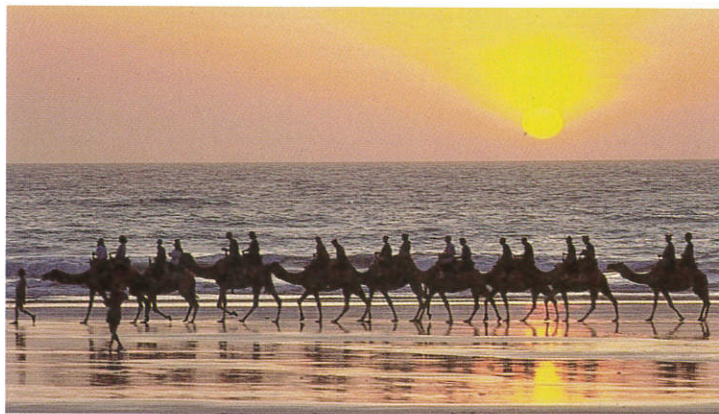
Broome - en pärla vid Indiska oceanen

Där Great Sandy Desert och bergsområdet Kimberley möts ligger den lilla staden Broome som en välkomnande oas. Den gamla pärlfiskarbyn hade sin storhetstid i början av århundradet, innan man började ersätta pärlor med plast. Men pärlindustrin har åter blommat upp efter etableringen av flera nya företag. Många av dåtidens pärlfiskare kom från Japan, och atmosfären från den tiden lever fortfarande kvar i den lilla staden med sin helt egna historia.

Solsemester i Broome

Kritvit sand, kristallklart vatten och sol från morgon till kväll. Sådana är omgivningarna vid Broome, där de tropiska stränderna sträcker sig så långt ögat når. Cable Beach hör till de mest populära, och vill man ha en solsemester utöver det vanliga är en vistelse på

Cable Beach Inter-continental Resort 6 km från Broome ett perfekt val, eftersom både omgivelningar och faciliteter hör till traktens bästa. Här kan man njuta av livet, snorkla, surfa, spela tennis eller smaka en barramundi på krogen.

Kameler på stranden vid Broome, Arkivfoto.

Ett dubbelrum i kategorin Garden View kostar från AU\$ 174, och ett dubbelrum i kategorin Ocean View kostar från AU\$ 216. Väljer man att stanna mer än fem dagar kan man få en mycket fördelaktig rabatt. En lägenhet för fyra kostar från

AU\$ 54 per person. Det finns möjlighet till många spännande upplevelser i Broome. Till de mest populära hör kamelridning på Cable Beach vid soluppgång eller solnedgång (AU\$ 25 per person). På en tretimmars tur kan man följa med ut och studera stjärnhimlen över Kimberley (AU\$ 30 per person). Man kan också följa med på en tretimmars båttur med en av de gamla pärlfiskarbåtarna och se hur pärlfisket går till (AU\$ 65 per person). Man kan åka på olika bussturer, t ex en heldags-tur (15 timmar) till Geikie Gorge (AU\$ 150 per person under perioden april till november), eller på olika flygturer. Man kan t ex flyga till Geikie Gorge, varifrån man beger sig ut på med båt i två timmar. Sedan far man vidare till Windjana Gorge och Buccaneer Arcipelago, och till Cape Leveque för ett uppriskande dopp i det blå (AU\$ 495 per person).

Äventyrliga upplevelser på safari

Har du inte lust att ensam ge dig ut på upptäcksfärd genom Kimberley, kan du följa med på safari. Det är en fantastisk chans att uppleva den australiska naturen, eftersom alla dygnets 24 timmar tillbringas ute i det fria och man ofta campar i avlägsna trakter. Det låter kanske primitivt, men bussen har allt med som gör livet behagligt, bl a ett transportabelt kök där kocken tillagar de läckraste rätter.

Vi kan rekommendera turen Kimberley Adventure med AAT Kings. Turen börjar i Alice Springs och slutar i Darwin, och i 13 dagar färdas man genom Australiens outback i den norra delen av Västaustralien och Norra territoriet. Tanami Desert, Wolfe Creek Crater, Halls Creek och Geikie Gorge hör till de första dagarnas höjdpunkter. Efter två dagar i pärlfiskarstaden Broome

fortsätter man till Windjana Gorge nationalpark och vidare till den lilla staden Kununurra, som grundades i samband med ett storstilt konstvattningsprojekt. I samma veva skapades den konstgjorda sjön Lake Argyle, och vid sjön har ett rikt fågelliv uppstått som bl a kan upplevas på en båttur. Naturupplevelserna fortsätter i nationalparken Nitmiluk, där Katherine River har skapat den imponerande Katherine Gorge. Inte mycket kan mäta sig med båtturen på floden mellan de nästan lodräta klippväggarna.

Priset är **AU\$ 1 970** per person (till den 31/3 98) och inkluderar övernattnin i tvåmannatält, de flesta måltider och vin till kvällsmaten, samt inträdesavgifter och transport. Ring efter det engelskspråkiga programmet och läs mer om turen.

På Ord River

”En av de bästa upplevelserna i hela mitt liv” tycker Susanne Olofsson från Vän-skapsföreningens göteborgskontor om sin båttur på Ord River i östra Kimberley. Susanne följde med på en lokalt arrangerad tur, och blev lotsad ut bland högljudda fåglar och en och annan krokodil på Lake Argyle och Ord River.

Avstånden är stora i den här delen av landet, men Susanne framhåller att det är värt mödan att ta sig hit. Lake Argyle är en konstgjord sjö, men växt- och djurliv har på relativt kort tid anpassat sig till de nya, mer gynnsamma förhållandena. Nio gånger mer vatten än hela Sydney Harbour innehåller sjön, och det vill inte säga lite.

Innan dammen byggdes var det för mycket vatten under regnperioden och för

lite under torrperioden. Med ett mer konstant vattenförråd har man kunnat utveckla jordbruksnäringen i området. Och turismen inte minst! Från den lilla orten Kununurra kan man åka på utflykter till Lake Argyle via floden Ord River. Båttärderna är cirka 55 km långa, och förutom njutningen i att sakta glida fram längs floden brukar färden bjuda på många överraskningar i form av krokodiler, flygande hundar och ett uppbåd av färggranna och högröstade fåglar.

Susanne tog en eftermiddagstur och njöt enligt egen utsago i fulla drag (”färgerna, lugnet...”). Turen avslutades med ett glas vin i solnedgången. Priserna för dessa utflykter ligger mellan **AU\$ 60** och **110**, och då utgår turen från ditt hotell i Kununurra.

Specialerbjudande från 1/12 97- 28/2 98

Köper du 3-dagars-turen Kakadu 4WD Safari med Northern Territory Adventure Tours i denna period är priset bara **AU\$ 345**.

På köpet får du en gratis heldagsutflykt till Litchfield nationalpark. Båda turerna avgår dagligen från Darwin.

RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

Auckland - staden mellan två hav

Nya Zeeland har allt! All världens naturfenomen finns samlade på en yta i samma storleksordning som Storbritannien, men med en befolkning på bara 3,6 miljoner - här kan man få naturen helt för sig själv! De flesta som besöker Nya Zeeland flyger till Auckland, men stannar bara en natt eller två - och går då miste om en väldigt trevlig stad.

Övernattning i Auckland

Vi kan erbjuda hotell i flera olika kategorier i Auckland. Vi har också ett storstadspaket, där du förutom övernattning på City Central Hotel får en halvdags sightseeing-tur. Pris per person i dubbelrum: **NZ\$ 158**. Extra natt kostar **NZ\$ 51**. Tillägg för enkelrum: **NZ\$ 101**.

Ska du iväg med ryggsäcken och ha mesta möjliga ut av dina pengar, rekommenderar vi Auckland Central Backpackers. Detta vandrarhem ligger mitt i Auckland, har ett stort utbud faciliteter och aktiviteter och fungerar som en samlingspunkt för backpackers från hela världen. En övernattning kostar från **NZ\$ 15** per person, beroende på rummets standard. Om du har ett VIP Backpackerkort får du rabatt. Priset inkluderar gra-

tis förvaring av bagage i upp till tre dagar.

Runt i Auckland

Har du bara möjlighet att stanna en kort tid i Auckland är det bra idé att följa med en av de många turistbussar som kör från sevärdhet till sevärdhet. Du kan gå av och på bussen som du behagar. En av sevärdheterna är Kelly Tarlton's

att gå av bussen på är Auckland Domain. I den stora parken ligger Auckland Museum som ofta har speciella maori-utställningar, och i parken kan man bli åskådare till allt från stora gratiskonsert med Kiri Te Kanawa till rugby- och cricketmatcher. Auckland är byggt på 63 utslucknade vulkaner, vilket innebär att det finns gott om bra utsiktsplatser. De två mest

Bussen kör också till Mission Bay, där det alltid är full fart. Här ligger en av Aucklands härliga badstränder, och det vimlar av caféer, restauranger och diskotek. En av de mer speciella restaurangerna är "Death by Chocolate", där både förrätt, huvudrätt och dessert är gjorda av choklad. Kanske lite väl sött även för gottgörisar!

Nyzeeländarnas mötesplats

Från slutet av huvudgatan Queen Street kan man ta färjan till Devonport, som ligger på den norra sidan av Harbour Bridge, som förbinder norra och södra Auckland. Båtfärden tar 10-15 minuter och är en upplevelse i alla slags väder, för det finns mycket att titta på. Devonport har blivit nyzeeländarnas mötesplats och cafélivet blomstrar. Men här finns mycket mer än caféer. Antikaffärer och gallerier ligger sida vid sida, och på helgerna är det ofta marknad nere vid stranden med bodar med allt från kläder och smycken till stearinljus och kakor. Mount Victoria och North Head är de högsta punkterna i Devonport, och härifrån har man en vacker utsikt över Auckland och Hauraki-bukten med de många gröna öarna och segelbåtarna.

Underwater Observatory. Kelly Tarlton gjorde om det gamla kloaksystemet till ett populärt undervattensobservatorium - ett av de mest spännande i världen. Ett annat spännande ställe

populära är One Tree Hill och Mount Eden. Sightseeingsbussen går som regel i alla fall förbi Mount Eden, som ligger närmare centrum än One Tree Hill.

Utflykter från Auckland

Man behöver inte åka långt utanför staden innan naturen tar över, och utflyktsmöjligheterna är många - här är några förslag.

Till toppen av en vulkan

Man kan följa med på en tur till den vulkaniska ön Rangitoto, som kan ses överallt från Auckland. Rangitoto ligger i Hauraki-bukten och är en av de yngsta vulkanerna, bara ca 1 000 år gammal. Man åker båt till ön, blir körd nästan ända upp till toppen och behöver bara gå de sista 600 metrarna genom lavaområdet. Från toppen har man en fantastisk utsikt 360 grader runt. Turen kostar **NZ\$ 35** per person. Hör man till de energiska kan man hyra en kanot och paddla över till Rangitoto.

Waiheke Island

Det ligger många små öar i Hauraki-bukten som är små paradiser för turister. En av dem är Waiheke Island, som bara ligger en halvtimmars väg med färja från Auckland. Det sägs att ön är varmare och har fler soltimmar än Auckland, och faktum är att det kan vara dåligt väder i Auckland och samtidigt solsken och molnfri himmel på Waiheke Island. Waiheke Island har många härliga stränder och bukter med lå, och det är inte svårt att hitta en strand helt för sig själv. På ön kan man också rida, paddla havskayak, segla och spela golf. Ön är kuperad, och här finns många vandringsleder av olika svårighetsgrad för den som vill vandra. Vill man komma runt snabbare kan man hyra cykel, moped eller scooter. Waiheke Island har

lockat till sig många konstnärer och hantverkare, och här finns gott om gallerier att strosa omkring i - missa inte Artworks Living Art Centre! Man kan ta båten till Waiheke Island, Great Barrier Island, Browns Island, Tiri Tiri Matangi och flera andra öar från färjeterminalen i Auckland centrum.

Piha, surfarnas paradiset

På västkusten, fyra mil från Auckland, ligger den lilla staden Piha där många auckländare har sommarhus. Man kan ta bussen från Auckland eller hyra bil och glädja sig åt en vacker färd. Kör man bil, bör man ta en avstickare till Karekare, där stranden ser väldigt annorlunda ut - sanden är helt svart, och små klipptoppar sticker upp ur vattnet. När man kommer till Piha ser man strax

the Lion Rock ute i havet, och klättrar man uppför klippan blir man belönad med en vacker utsikt. Men annars är det vågorna som lockar i Piha. Här är de helt perfekta för att surfa, och här ordnas ofta tävlingar på hög nivå.

Maorikultur och naturupplevelser

På denna tur, som startar först på eftermiddagen, får man uppleva flera olika aspekter av nyzeeländsk kultur och natur. Man kommer till toppen av vulkanen One Tree Hill, får veta en del om maoriernas kultur, besöker olika vingårdar och Muriwai Beach där filmen "The Piano" spelades in. I dessa rofyllda omgivningar på stranden serveras en tre-rätters middag med nyzeeländska specialiteter. Pris per person inkl middag: **NZ\$ 55**.

RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

ska paradiset

Från söder till norr på hjul

Naturen är Nya Zeelands största attraktion. Bäst tar man sig runt i bil. På 18 dagar hinner man se den största delen av både nord- och sydön. Man kan hämta bilen i en stad och lämna den i en annan. Åker man på egen hand har man alltid tid till att stanna och njuta av utsikten, kanske ta en tur till stranden, studera fåglarna eller bara ligga på rygg under palmerna. De största upplevelserna är ofta de som inte är planerade. Utöver naturupplevelserna möter man överallt en gästfrihet som inte finns på många andra ställen. Nyzeeländarna vill gärna prata med dem som besöker deras land och kan berätta helt andra historier än de man läser i reseböckerna.

"På egen hand i bil, nej, det gör jag inte", säger någon. Men det är i verkligheten inte något att fundera på. Nya Zeeland är inte särskilt trafikerat, har ett bra utbyggt vägnät och avstånd som är överskådliga. Men man bör dock vara förberedd på att i vissa områden kan vägarna vara smala och slingriga, och alla är inte heller asfalterade.

Den största och i stort sett den enda skillnaden mellan att köra bil här jämfört med Sverige är att man i Nya Zeeland har vänstertrafik, men det vänjer man sig fort vid. Trafikreglerna skiljer sig inte heller mycket från de svenska. Säkerhetsbälte är ett måste i både fram- och baksätet, och vi rekommenderar att du tar med ett internationellt körkort.

Åker du på semester med bil finns det flera övernattningsmöjligheter, och här är några prisexempel. Ett dubbelrum på motell kostar från NZ\$ 89, och ett dubbelrum på hotell (t ex Best Western) kostar från NZ\$ 99. Bed & Breakfast är en möjlighet att möta nyzeeländare, och pris för övernattningsfrukost kan fås från NZ\$ 50 beroende på standard. Farm Stay ger en intressant inblick i vardagen på en bondgård och kostar från NZ\$ 94 per person. Priset inkluderar övernattningsfrukost

och middag. Är du mera för camping och friluftsliv, kan du hyra en stuga på de flesta campingplatser.

Fri som en fågel

Hyr du en husbil, behöver du inte tänka på övernattningsfaciliteter, för då har du redan med dig allt. Nya Zeeland är känt för sina många och fina campingplatser, som alltid ligger mycket naturskönt. Det kostar ca NZ\$ 10 per person att övernattna på en campingplats. Ev. kostnad för husbil kan tillkomma.

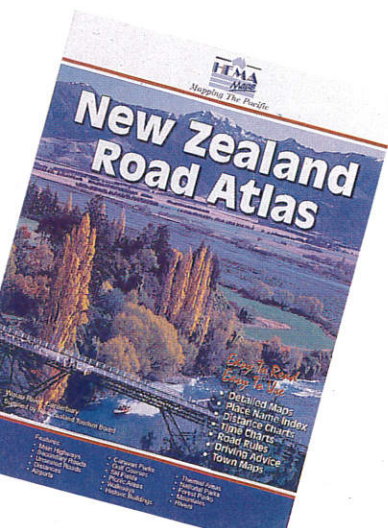

Kör-själv-program

Ring efter Vänskapsföreningens kör-själv-program. Det innehåller förslag till resvägar, som går igenom de mest spännande områdena på Nya Zeeland.

Road Atlas

Om du vill förbereda dig och kartlägga din tur innan avresan, är det en bra idé att skaffa denna mycket detaljerade karta, som kan köpas hos Vänskapsföreningen.

Specialerbjudande

Vi har fått ett utmärkt erbjudande från Maui, som hyr ut husbilar och kan erbjuda detta paket som inkluderar flyg tur och retur och tio dagars hyra av husbil. **Kr 12 460:-** per person vid köp av två flygbiljetter. **Spara NZ\$ 45 per dag (ca 220:-)**. Gäller från 1 februari till 31 mars 98 vid köp av två flygbiljetter. Priset inkluderar flyg Köpenhamn/Christchurch och Auckland/Köpenhamn med Singapore Airlines, hyra av husbil (Spirit 2 med dusch och toalett) i tio dagar, fria kilometer och skatt. Priset är exklusivt försäkring på NZ\$ 15 -30 per dag, biljetten till färjan från sydön till nordön och flygplatsskatter. Ring för mer information om detta specialerbjudande. Vi kan också ordna bra priser från andra utresor. De tio dagarnas hyra kan naturligtvis förlängas.

Kilometervis av naturupplevelser

Om du inte har modet att ge dig ut på egen hand, har vi ett stort urval arrangerade bussturer. Du upplever naturen, ser alla sevärdheter, får en insikt i nyzeeländska förhållanden och möter spännande människor. Newmans holidays är en av Nya Zeelands ledande arrangörer av bussturer - använd kupongen om du vill att vi ska skicka dig detta omfattande program.

Använd kupongen för att få mer information om Nya Zeeland

Ja tack, jag vill gärna att ni skickar mig:

- ☐ Holiday Planner. 116 sidor med information om Nya Zeeland
- ☐ Vänskapsföreningens reseprogram 97/98
- ☐ Newmans Holidays broschyr med färdiga bussturer
- ☐ Vänskapsföreningens kör-själv-program.

Namn: _____

Adress: _____

Sändes till: Vänskapsföreningen • Box 7124 • 402 33 Göteborg

RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

Aktuellt från Nya Zeeland

Christchurch världens bästa trädgårdsstad

Christchurch på Nya Zeelands sydö utnämndes nyligen till världens bästa trädgårdsstad vid en internationell trädgårdstävling i Madrid. Det är andra gången i år som Christchurch fått denna utmärkelse. Tidigare i år vann staden tävlingen International Garden City i Indien. Städerna bedömdes efter parkernas kvalitet, blomsterplanteringarnas kvalitet, renlighet, miljö, avfallshantering, gatuplanteringar samt renoveringen av gamla hus.

Budgetöverskott

Nya Zeeland är en av endast fyra OECD-länder i världen som har överskott i sin budget. De senaste siffrorna visar att överskottet för året fram till juni var NZ\$1,9 miljarder. Statsskulden var NZ\$25,3 miljarder - det är NZ\$3,3 miljarder mindre än föregående år.

Fler hemlösa i Auckland

Stadsmissionen i Auckland rapporterar om en ökning av antalet hemlösa i landets största stad. Över 570 personer anmälde sig hos stadsmissionen i augusti, jämfört med 200 i april. Enligt en talesman för stadsmissionen är de höga boendekostnaderna i Auckland en av huvudanledningarna till problemet.

Stingrockor som frisbees

En forskare vid Aucklands universitet har upptäckt att späckhuggare kastar stingrockor "som frisbees" vid Nya Zeelands kust. Forskaren Ingrid Visser, stationerad i Whangarei, har sett späckhuggarna föra upp stingrockorna till ytan och kasta dem upp till tio meter till en annan späckhuggare, innan de åter upp dem. Anledningarna till detta beteende kan vara att späckhuggarna försöker undvika stingrockornas sting, ett sätt att dela på bördan, utbildning för de unga späckhuggarna - eller helt enkelt bara för att visa hur duktiga de är!

Nya bungy-trender från Nya Zeeland

Nyligen lanserades nya attraktioner i samband med Queens-towns Vinterfestival, nattbungy och nattklubbsbungy.

AJ Hackett från Nya Zeeland var mannen som lanserade bungy-jumping i mitten av 1980-talet. I november 1988 öppnade han verksamhet på den historiska bron Kawarau. Den här bron är 43 m hög och det klassiska bungy-stället. Inte långt därefter öppnades verksamhet på ännu en bro, Skippers Canyon, 71m hög. För att ta sig dit körs man över en av världens slingrigaste och brantaste vägar i en fyrhjul-driven jeep. År 1997 öppnas alltså ännu en utmaning, 400m över Queenstown, The Ledge.

I Queenstown lanseras nu bungyhopp från 400 meters höjd. Foto: AJ Hackett.

Resan börjar med kabinbana från Queenstown upp på berget Bob's Peak. Det finns två olika plattformar att välja mellan. Det ena kallas mild och den andra vild. Själva hoppet måtar runt 40-50m, men eftersom man hoppar rakt ut i mörkret från 400 meters höjd så upplevs hoppet mycket intensivare. Det man ser är bara ljusen från Queenstown, långt, långt nedanför. År

man riktigt modig kan man också välja att hoppa med skateboard, snowboard eller cykel. I det stora hela kan man väl säga att vågar man hoppa från The Ledge så vågar man hoppa från vad som helst. Om man inte vill hoppa i mörker går det naturligtvis lika bra i dagsljus. Verksamheten sätter igång vid 12-tiden varje dag. Skulle man inte vilja hoppa alls kan man bara åka upp med Gondolan och titta på den vackra

utsikten. Och varför inte ta en matbit på Skyline Gondola Restaurang & Bar?

Nattklubbsbungy kan man praktisera inne på Queenstowns nattklubb The World. Personen som ska hoppa står på dansgolvet som ligger på undervåningen. Bungyrepet är fäst i taket på övervåningen. Repet spänns med en vinsch som kopplas till kroppsselen. När personen släpps åker han rakt upp ca fem meter, genom ett hål i taket till andra våningen. Takhöjden är ca sex meter. När personen sedan gungat färdigt färs han ner till golvet igen. Denna typ av bungy har provats tidigare utomhus från kranar, men det är första gången det görs inomhus.

Säkerheten är viktig för AJ Hackett. Hans bungyattraktioner har genomgått den nyzeeländska säkerhetskontrollen och var det första turistföretaget att få säkerhetsmärket. För att få hoppa måste man vara 13 år eller äldre. År man mellan 13-16 år måste man också ha en förälders medgivande.....**Är du redo?**

River Bugging -

den senaste äventyrstrenden från Nya Zeeland

Forsränning med tio personer i en stor gummibåt har vi alla hört talas om. Men enmansforsränning i halva gummijollar är något nytt. Det här kallas för River Bugging och är den nya innesporten i Queenstown på Nya Zeeland. Mjukt nedsjunken i en halv gummijolle, med benen hängande fritt i vattnet, blir upplevelsen av forsens krafter mycket påtaglig och stark.

Queenstown Rafting erbjuder spännande, nervpirrande forsränning på floderna Kawarau och Shotover. Kawarau är perfekt för nybörjare och har fyra olika forsavsnitt inklusive det oförglömliga "hundbenet". Nu har Queenstown Rafting startat ännu en trend - River Bugging. (Namnet River bugs kommer från att flotten på en människokropp ser ut som en stor nyckelpiga.) Man spänner fast sig i miniflotten, tar på sig simfötter att styra med och simhudsförsedda handskar att paddla med. Färden ner för floden kan bli lugn eller fartfylld, beroende på vilket forsavsnitt som väljs.

Flottarna provades för första gången i mars och var så populära att man bestämde sig för att lansera produkten fullt ut i samband med att högsäsongen började i oktober 1997. River bugs är mycket lätta att styra och kan användas av unga som gamla, erfarna eller nybörjare.

River Bugging - den senaste äventyrstrenden från Nya Zeeland. Foto: Informedia.

Australian Open - ett rent serve-ess

Att få vara med om Australian Open, den berömda tennisturneringen i Melbourne, var en dröm i många år. Stadion ter sig så inbjudande på TV, med tennisspelarna frustande i hettan och publiken som gömmer sig under vidbrättade hattar och vit zinkpasta i den stekande januarisolen.

Åskådarna satt tätt på show court under Cahnsu Rubin och Sabatinis match. Foto: Torben E. Meyer

Till Melbourne

Chansen kom 1996, då vi arrangerade en längre resa till både Australien och Nya Zeeland så att det blev ett par dagar i Melbourne för att kunna se en enda match på den berömda tennisanläggningen Flinders Park.

Vår karta över Melbournes centrum var inte den bästa, men plötsligt dök den

upplista Flinders Park upp. Med mycket möda och stort besvär lyckades vi hitta ett hotell för natten. Regent Hotel är inte det billigaste, och har kanske inte heller folk i shorts, svettiga T-shirts och sandaler som typiska gäster. Priset låg något över det normala. Att vi ändå inte skulle leta efter ett billigare hotellrum dagen efter avgjordes när vi kom upp till rummet på 38:e våningen. Där väntade champagne, utsikten sträckte sig ut över Flinders Park, där fanns telefon även i badrummet, och sängkläderna byttes två gånger om dagen.

Att vi av en slump hamnat på helt rätt hotell bekräftades åter nästa morgon: Vem satt precis bredvid oss och åt frukost - om inte den amerikanske tennisspelaren Jim Courier!

Flinders Park

När vi omkring kl 10 nådde fram till Flinders Park var biljetterna till centre court slut, så vi fick nöja oss med att se matcherna på de tre sk show courts. Men även där kunde man se berömda tennisspelare som Jim Courier, Michael Chang och Gabriella Sabatini.

Atmosfären var avslappnad. I pauserna under matcherna kunde man promenera från bana till bana, om man kände för att se vad som hände på någon av de andra matcherna. Ville man se hur det gick på centre court, kunde man följa den matchen på en storbildsskärm som var uppställd på området mellan banorna.

Denna första tennisdag i Melbourne var en stor upplevelse. Egentligen skulle vi bara ha sett en enda match, men det var svårare än så att slita sig loss. Sent på eftermiddagen lämnade vi dock stadion, eniga om att vi måste komma tillbaka dagen efter, och det så tidigt att vi skulle hinna få biljetter till centre court.

På centre court

Det fanns alltså ingen tid att sova länge nästa morgon. Vi skulle upp och stå först i biljettkön. Utan alltför mycket besvär och för bara AU\$25 per person fick vi våra biljetter till centre court.

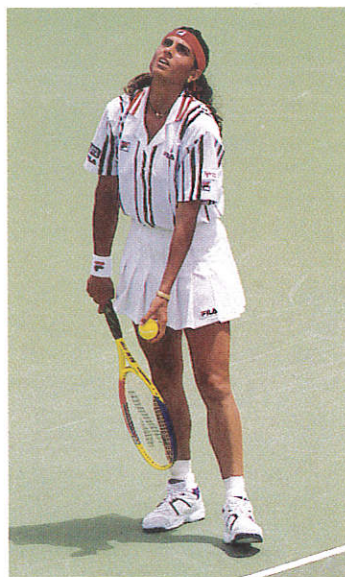
Förutom tennismatcherna var också publiken intressant att iakttä. Inte minst de svenska tennisfansen stack ut med sina blågula kläder och målade ansikten.

Fördelen med centre court är bl a att man får sitta en aning skyddad av solen, särskilt när man inte har förbeställt biljetterna hemifrån och fått de bästa platserna nere vid banan.

Ett viktigt beslut

Ännu en spännande för- och eftermiddag förlöpte på centre court. Tiden bara flög iväg. Tenniskvoten var för länge sedan förbrukad, men när vi fick höra att Boris Becker skulle spela på centre court samma kväll kunde vi inte hålla oss. Ett snabbt beslut gjorde att vi köpte biljetter också till kvällens match.

Det blev en spännande match, där den seedade Boris Becker - senare vinnare av turneringen - besegrade nyzeeländaren Brett Steven.

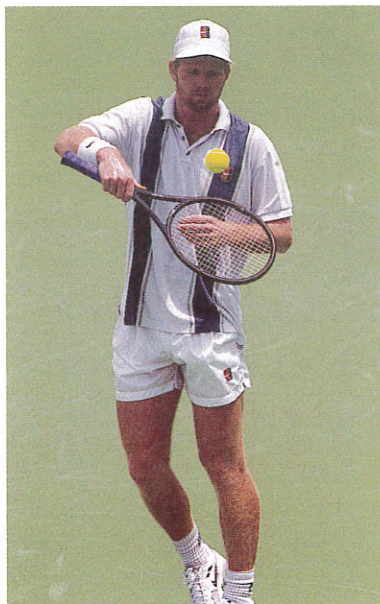
Gabriella Sabatini - på väg att serva. Foto: Torben E. Meyer

Till Melbourne igen

Att se på tennis i Melbourne var fascinerande, och förhoppningsvis blir det inte sista gången jag får möjlighet att övervara turneringen på Melbourne Park, som Flinders Park numera är omdöpt till. Även om man kan se tennis-turneringen på TV här hemma, känner man inte på samma sätt den spännande atmosfären som härskar på stadion under tävlingarna. Man måste vara där för att uppleva den!

Jørgen Dieckmann Rasmussen

Kom ihåg att kontakta Vänskapsföreningens reseavdelning för beställning av biljetter.

Jim Courier var fit for fight efter frukosten på Regent Hotel. Foto: Torben E. Meyer

Aktuellt från Australien

Sångfågelsfynd i Queensland

Redan för 50 miljoner år sedan fanns det sångfåglar i Australien. Det kan tyda på att det var i denna del av världen som dessa började utvecklas. Det hävdar australiska forskare som har studerat fossil som hittats vid utgrävningar i Tingamurra, 16 mil nordväst om Brisbane. Fyndet består av delar av ben som anses ha tillhört en fågel som var stor som en fink och delar av ett vingben som tros härröra från en trastliknande fågel. Fyndet beräknas vara 25 miljoner år äldre än de hittills kända äldsta fossilen av sångfåglar, gjorda i Frankrike.

Come-back för köttpajen

Den traditionella australiska köttpajen har de senaste åren fått stå tillbaka för utländska rätter som hamburgare, pizza och lasagne. Men nu verkar "the Aussie meat pie" ha fått ett uppsving. Runt 30 miljoner pajer hinner australiensarna stoppa i sig på ett år. Vilken sort man föredrar beror på var man bor, enligt John Ross, samordnare av den nationella köttpaj-smakartävlingen. "Queenslänarna tycker mest om pajer med rejäla köttbitar, i Victoria ska det vara både köttbitar och färs, och i Sydney och New South Wales är det mer köttfärs som gäller."

Längre telefonnummer i hela kontinenten

Telefonnummerändringarna i Australien är nu snart genomförda. Samtliga telefonnummer i Western Australia, South Australia och Northern Territory har numera riktnummer 08, medan Canberra, Australian Capital Territory och hela New South Wales har samma riktnummer som Sydney, nämligen 02. Vid årets slut ska alla australiska telefonnummer vara åttasiffriga, och de tidigare 54 st riktnumrena reducerade till fyra: 02 för NSW och ACT, 07 för Queensland, 03 för Victoria och Tasmanien, samt 08 för South och Western Australia och Northern Territory. Som riktlinje kan man säga att det tidigare riktnumret minus nollan lagts till de lokala numrena för att få ihop åtta siffror. Ett exempel: Canberra-numret 06-xxx xxxx har blivit 02-6xxx xxxx.

Är en tjej som ensam tänkt att åka till Australien i februari månad ca 6 veckor. Sträckta Sydney-Cairns-Alice-Melbourne. Ska du också resa ensam eller kan jag slå följe en bit, hör av dig. Marianne Rataj, Kavaljersgatan 28, 422 48 Hisings Backa.

Guldkusten (nära Brisbane) - rum i familjehus med tropisk trädgård, nära havet. AU\$20/natt med frukost. Kontakta Karl Eriksson, 2 Collins Crescent, Benowa QLD 4217, Australien. Tel +61 7 5539 3316.

Hejsan alla Nya Zeelandsfrälsta! Jag heter Stina Svells, född och uppvuxen i Finland men bor för tillfället i Göteborg. Hit kom jag för att studera Hospitality Management vid HRS. Till vår utbildning hör en praktikperiod på 6 månader, och det är Nya Zeeland som drar för min del. Jag skriver i hopp om

att någon kunde föreslå något trevligt hotell på Nya Zeeland, kanske t o m med skandinavisk anknytning, som jag kunde kontakta. Praktiken ska ske mellan juni och dec 1998. Kristina Svells, fax 031-708 21 98, email: kristinasvells@hotmail.com, adress: Carl-Grimbergsgatan 13, 413 13 GBG

Volontärarbete för miljön

Vänskapsföreningen samarbetar med två stycken volontärorganisationer, en i Australien (ATCV) och en i Nya Zeeland (NZWT). Här berättar två av våra medlemmar som arbetat för respektive organisation hur de upplevde sin tid som volontärer.

Australian Trust for Conservation Volunteers

I april kom jag hem efter sju månader på resande fot. Resan började i Australien och det är de sex första veckorna där jag ska berätta lite om.

Redan när vi planerade resan visste vi att vi skulle jobba med ATCV i sex veckor i och kring Sydney. Anledningen till att vi valde att jobba var att vi ville uppleva något annorlunda på resan. Det var också ett bra sätt att spara in lite av reskassan.

Sydney blev det eftersom det var vår utgångspunkt för resan, men man kan jobba kring de flesta städer i Australien. Lite spända stod vi vid busstationen i Sydney och väntade på att bli upplockade av Kara-Jean som skulle skjutsa oss till resten av arbetslaget som befann sig i Yarramundi. Vi fick jobba med människor från hela världen, bl a USA, England, Danmark och Korea. De två första dagarna fick vi plantera träd och växter runt Sydney. Resten av veckan campade vi i en nationalpark vid Cattai Creek, där rensade vi ogräs runt plantor som planterats tidigare samt planterade lite nya plantor. Andra veckan var vi i Port Stephens som ligger ca 20 mil norr om Sydney. Där bodde vi i ett hus som flickscouterna lånade ut till oss. Under veckan där rensade vi bort buskar, planterade eukalyptusträd och gjorde upp stigar: allt för att de vilda koalorna som finns där skulle få det bättre. Vi såg fem koalor sitta och sova uppe i träden där vi jobbade, vilket gav oss en extra "push" att jobba lite hårdare. En dag var vi hos en dam som tar hand om sjuka koalor, och fick

bl a vara med om att frisläppa en koala som förrirrat sig ut på en väg.

Helgen tillbringade vi i Avoka utanför Sydney där det andra arbetslaget jobbade. De höll på att sätta upp ett skyddsstängsel på stranden. Efter helgen åkte vi tillbaka till Yarramundi där vi hade bott de första dagarna, för att fortsätta med ett projekt som påbörjats innan vi kom. Vi skulle jobba i Mulgua nationalpark i tre veckor. Veckorna bestod av jobb såsom att rensa upp kring Mulgua Creek och plantera träd. Vi besökte även ett par skolor för att prata om naturen och vårt arbete, och jag fick berätta lite om den svenska naturen och svenska djur. Under veckorna i Mulgua såg vi några av Australiens giftigaste ormar och spindlar. Det var lite nervöst men arbetsledarna har bra kunskap i första hjälpen, och man har bra skydd genom de kläder man har på sig.

Den sista veckan vi jobbade var den jag tyckte var roligast och mest intressant. Platsen var Wollemi nationalpark i Blue Mountains. Vi tältade långt från bebyggelse nere i en dal där vi skulle plantera 1000 träd. Vi planterade på dagarna och var ute med jeepen på kvällarna. På jeepen satt stora spotlights riktade mot träden: vi letade efter possums, ett litet pungdjur. Vi såg också en hel del kängurur och några wombats. Vi satte ut fällor på kvällarna. Morgonen efter åkte vi runt och tittade vad vi hade fått i fällorna: detta var för att se vad för slags djur som fanns i omgivningarna. Bl a fick vi rättor - dessa var inhemska så vi släppte lös dem igen. Vi fick även en räv som avlivades eftersom den orsakat så mycket skada på australiska smådjur. Jag kan rekommendera att jobba som ATCV-volontär, allra helst om man tycker om att leva ute i naturen och vill träffa andra människor som känner likadant.

Maria Matspers, Rättvik

New Zealand Wilderness Trust

Vi nådde nyzeeländsk mark den 1 november 1996. Vi tog in på Auckland Central Backpackers och tillbringade natten där. Lördagen den 2:a november blev vi rastlösa och tog därför en buss till Hamilton där vi efter ett samtal med Jon Traylen på NZWT blev varmt välkomnade, trots att vi anlänt en dag för tidigt. Organisationen var alldeles nystartad när vi åkte så vi visste inte mycket om vad som väntade oss. Vi hade läst om volontärarbete i Australien och hade väl tänkt oss nåt liknande. Jag minns att vi, jag och mina reskamrater Sara och Stefan, höll tummarna för att de inte skulle placera ut oss på olika stationer i landet. Vi blev därför mycket överraskade när de meddelade oss att vi, tillsammans med en kille från Danmark, var de första volontärerna. Vi blev inkvarterade i en stor mysig villa i centrala Hamilton. Där bodde vi tillsammans med en "stuart", en allt-i-allo hjälpreda som alltid fanns till hands om man ville eller funderade över något.

Vårt arbete började med en veckas ogräsbesprutning i Huntly, en liten ort några mil utanför Hamilton. Växten Wolly Night Shade sprider sig fortare än våra maskrosor och plantan blir stor som ett träd om den får växa helt fritt. Därmed tränger den bort all övrig vegetation.

Efter en vecka begav vi oss till bergen för att campa. Jon Traylen hade en vän som arbetade i Tongariro National Park och som ville ha hjälp med att kartlägga kiwifåglar. Vi var elva personer som drog iväg. Det var några av Jons vänner och vi fyra volontärer. Det var den absolut bästa tiden med NZWT. Vi var ett sammansvetsat gäng och gjorde allting tillsammans. Det var aldrig så att man upplevde att det var vi och de. Vår campingweekend var helmysig. Vi vandrade i bergen, badade i hot pools, lyssnade till kiwifåglar och

några av oss fick prova på absailing utför en bro över en av Nya Zeelands mest vilda forsar. Vi anlände sent på söndagskvällen till volontärhuset på Picko Rd och upptäckte då att "familjen" utökats. Två danska tjejer hade anlänt. De var väldigt trevliga och vi hade jättekul tillsammans.

Den andra veckan på Nya Zeeland bestod mest av regn och rusk. Vi arbetade på en flodbank med att rensa ogräs och plantera native trees. När veckan var slut fortsatte vi att arbeta i Cambridge med ett brobygge i en national park. Det var oerhört tufft och tungt arbete och vi blev tvungna att prata med vår kontaktperson eftersom vi kände att det blev för mycket. Veckan därpå anlände ytterligare fyra danska ungdomar. Två tjejer och två killar. Vi arbetade hela veckan i Te Awamutu, en jättemysig stad några mil bortom Hamilton. Vi letade efter Wolly Night Shade i folks trädgårdar och det var kul. Det gjorde att man fick en inblick i det nyzeeländska hemmet. Folk var oftast mycket trevliga och intresserade av vårt arbete. Sista veckan som volontärer fick vi resa iväg till västkusten och arbeta med att bekämpa ogräs. Vi hade en underbar vecka. Det var en toppenavslutning på vår arbetsmånad för NZWT.

All vår lediga tid och helgerna tillbringade vi i shoppingcentret, på cafeér, biografer eller de stora underbara diskoteken. Varje torsdag samlades vi ett gäng och gick på en av Hamiltons största pubar, "The Bank" och kvällarna avslutades oftast i Jons garage där vi tog ett parti biljard.

Vistelsen var inte alltid en dans på rosor, men vi är i alla fall mycket nöjda med vår resa. Jag rekommenderar NZWT varmt till arbetsvilliga som vill se landet på ett bra och billigt sätt. Jag hoppas att min lilla "story" har gett er en inblick om hur NZWT fungerar.

Lisa Ekenhult, Fjärdhundra

En dröm som gick i uppfyllelse

Jag kom nyligen hem från Nya Zeeland efter att ha tillbringat åtta månader där. Jag är utbildad sjuksköterska och hade i åratal drömt om att få resa till Nya Zeeland. Jag hade redan tidigare kontaktat olika sjukhus där nere angående jobb, men utan resultat. Så plötsligt en dag för två år sedan fick jag syn på en platsannons i min facktidning, där de sökte sjuksköterskor till ett sjukhus i Auckland. Jag blev eld och lågor och fattade genast pennan - skulle det lyckas den här gången?

Efter att alla formaliteter hade blivit ordnade fick jag äntligen brevet från ambassaden som innehöll mitt pass med "work visa" till Nya Zeeland. Flygresan var lång, men den glömde jag snabbt när jag såg den första glimten av Nya Zeeland i vackert solsken.

Redan samma eftermiddag skulle jag dock få erfara vädrets ombytlighet: Plötsligt spöregnade det, och jag blev genomblöt - så jag lärde mig snabbt att man ska ha både shorts och regnkläder i ryggsäcken!

Till mina första intryck hör också de väldigt gröna träden och buskarna, och hur allt ser liksom förvuxet ut till följd av det myckna regnandet under vintermånaderna.

Främmande kultur

Mina arbetsdagar/-nätter var 12½

På Nya Zeeland är det grönt och ibland vildvuxet.

timme inklusive en halvtimmas lunchrast som man själv betalar, så en arbetsvecka blir i genomsnitt 42½ timme.

Sjukhusystemet och även sjukvården påminner om Englands och är således stelare och mer hierarkiskt än i Skandinavien. Det vande jag mig snabbt vid, eftersom jag tidigare har arbetat i England. Istället kunde jag koncentrera mig på att lära känna den främmande kulturen.

På min avdelning fanns det bl a många inlagda (barn och vuxna) från de många söderhavsöarna. Och som regel gick alla familjemedlemmar (som inte bara är den närmaste familjen utan också farbröder, mostrar, kusiner,

vänner, barn i alla åldrar m fl) in och ut på avdelningen dagen lång, och ofta på natten också, alla frågandes efter den sjuka. Det hjälpte t ex inte att säga att de skulle fråga föräldrarna om det gällde ett barn, för kanske kom inte föräldrarna in den dagen. Mitt tålamod blev satt på prov - jag skulle ju ha tid att sköta patienten också!

Andra gånger fick jag uppleva hur prästen och andra från patientens församling kom och höll andakt och sjöng psalmer runt sjuksängarna. Det var vackra och fridfulla upplevelser mitt i den dagliga stressen och oron på en stor och jäktig intensivvårdsavdelning.

Maorierna har sin egen kultur. Den upplevde jag bl a via en kollega vars

man är maori. Min kollega bjöd med mig på en helg hos sina svärföräldrar. Vi följde traditionerna som bl a innebär att man lämnar skorna ute på trappan - utanför huset stod skor i alla storlekar och fasoner. På natten sov alla i samma rum; det blev fullt, eftersom flera familjemedlemmar också var på besök. Det var en spännande helg då jag verkligen kände mig som en i familjen.

På liknande sätt fick jag många gånger uppleva hur otroligt gästfria och tillmötesgående nyzeeländarna är, också på de olika Bed & Breakfast som jag övernattade på.

Stora och små upplevelser

De långa arbetsdagarna hade den stora fördelen att det gav många samlade lediga dagar, som jag flitigt utnyttjade till att se Nya Zeeland, som ju ändå var resans huvudsyfte.

Att arbeta är enligt min mening det absolut bästa sättet att uppleva ett nytt

En kiwi är inte bara en frukt på Nya Zeeland - nyzeeländarna själva har fått samma smeknamn.

Nya Zeelands immigrationspolitik i förändring

Den nyzeeländska regeringen verkar mycket angelägen om att skärpa kraven för nya immigranter, antingen dessa är asylsökande eller invandrare. Detta grundas på uppfattningen att de flesta som kommer till Nya Zeeland inte har någon uppriktig önskan att prestera något själva, utan bara är ute efter att utnyttja landets resurser.

För ett par veckor sedan var jag på en konferens, där invandrarminister Max Bradford var en av talarna. Han underströk att invandringen är mycket positiv för Nya Zeelands ekonomiska utveckling, men att man måste bli mer noggranna med vilka man släpper in! Hans käpphäst är asylsökarna, som han, bortsett från en liten handfull, avfärdar som lögnhalsar och opportunist. Bradford har gett grönt ljus till att skicka hem människor som vid

ankomsten till flygplatserna ansöker om asyl. Han fräntar dem därmed möjligheten att göra sin sak hörd, vilket är i strid med de internationella konventionerna för skydd av asylsökande.

Ministern har påbjudit en befolkningskonferens, som bl a ska undersöka invandringens inflytande inom olika områden, såsom undervisning, arbetsmarknad, näringsliv, infrastruktur och kultur för att nämna några. Undersökningen och konferensen betraktas allmänt sett med välvilja, och många frågar sig varför inte dessa undersökningar blev gjorda för länge sedan.

Ett av de krav som ställs på invandrarna är att de ska kunna tala engelska på en nivå så att de ska kunna bli antagna på ett universitet. Detta krav har blivit mycket kritiserat för att det är alltför högt ställt. Många

framgångsrika människor inom näringslivet kan inte prata engelska på så hög nivå, men det har inte hindrat dem från att nå framgång. Som exempel hänvisas till Hong Kong, som har klarat sig fantastiskt bra ekonomiskt trots att de flesta kineser inte är så bra på engelska. Antalet invandrare från Asien har också fallit dramatiskt efter det att det skärpta språkkravet infördes i slutet av 1995.

Ändringar i kraven för invandrare förväntas komma som följd av konferensen, som om du överväger att immigrera till Nya Zeeland är det kanske värt mödan att undersöka om du är kvalificerad under de nuvarande reglerna.

Karen Mattiozzi

Karen Mattiozzi är danska och arbetar som jurist på ett immigrationskontor i Auckland.

land, eftersom det ger en god inblick i kulturen, och pengarna tjänas mellan upplevelserna. Arbetsdagarna gör att man liksom får en paus för att bearbeta upplevelserna innan man åker iväg på nya äventyr.

Om jag tänker åka tillbaka till Nya Zeeland? Ja, mycket gärna, jag har många upplevelser kvar. Det har du också, så skynda dig att åka!

Text & bild: Hanne Larsen

Brev från Sydney

Det hände sig vid den här tiden på året att ett ungt svenskt par kom på bröllopsresa till Sydney. Hur går det då när intet ont anande skandinaver hamnar i Sydney i december? Problem nummer ett gällde hettan, men det problemet klarades utan större bekymmer. Ökonsumtionen steg i jämna steg med termometern, men detta ledde lyckligtvis inte till några större problem.

Problem nummer två, solen, ledde till svidande bekymmer. Paret släpptes av vid The Australian Golf Club en strålande dag för att vandra runt och se på storspelarna i Australian Open. Mannen var mycket golfintresserad och såg fram emot att sammanträffa med sina idoler. Mina råd om hög solskyddsfaktor och vidbrättad hatt hade han tyvärr inte hört sammat utan han bar stolt sin lilla svenska chikka golfkeps. Den kvällen sved hans nakna ordentligt. Något rödare har jag nog aldrig skådat.

Problem nummer tre gällde kackerlackorna, och här hade vi också en del problem. De är ju ofarliga, men möte med ett drygt 4 cm långt exemplar leder ofta till högljudda skrik från skandinaver på besök. Den nyblivna frun var mycket rädd för dessa kryp. Hon vägrade att sova med öppet fönster, trots värmeböljan, eftersom hon befärade att kackerlackorna då skulle invadera deras rum. Jag avstod från att tala om för henne att även de riktigt stora kackerlackorna tar sig in genom de minsta springor, så det spelar ingen roll om fönstret är öppet eller stängt. Hade jag sagt det hade hon väl vägrat att gå till sängs överhuvudtaget.

Problem nummer fyra var inget att skratta åt. De besökte oss där vi bor i norra Sydney, hem åt världens giftigaste spindel, trattvävsspindel (funnelweb). Både herr och fru var, med

all respekt, mycket oroliga inför tanken på att bli bitna av en sådan. Vi försökte förklara att spindlarna inte sitter och väntar på att överfalla oskyldiga svenskar, utan att de är mycket skygga. Och skulle olyckan vara framme så finns numer också motgift. Men våra nygifta vänner kunde aldrig riktigt slappna av när de såg något komma krypande. Man visste ju aldrig...

Ett problem som vi slapp under denna bröllopsresa var bortspelade förmögenheter, för det här besöket ägde rum innan Sydney hade ett kasino. Sydneys nya kasino, Star City Casino, invigdes nu i november med hjälp av bland andra Tom Jones, Diana Ross och Michael Crawford. Det är inte bara ett kasino, utan ett ståtligt nöjeskomplex byggt i närheten av Darling Harbour för den nätta summan AU\$ 876 miljoner. Där finns teater- och konsertlokaler, sju restauranger och fem barer, hotell, samt naturligtvis spelhallar.

Men, trevligare ställen än kasinot finns att besöka, tycker jag. Här ser alla fram mot sommarsemestern just nu. Januari är ju den stora semester månaden och skolelever njuter av sitt sex veckor långa sommarlov. Semester målet behöver inte vara långt bort. De sydneybor som har sommarhus vid någon av de fina nordliga stränderna, t ex Palm Beach och Whale Beach har det bra. Där befinner man sig fortfarande

inom Sydneys förorter men vid otroligt fina stränder. Mycket längre är det inte heller till stränderna på centralkusten, där bl a Avoca och Terrigal lockar många semesterfirare från Sydney som inte behöver köra längre än 1½ timma. Om man vill till en fin strand kan man nästan bege sig vart man vill längs kusten i New South Wales, både norr och söder om Sydney. Semestern behöver inte bli dyr. Campingplatserna längs kusten ligger tätt och vädret brukar vara bra. Om man som skandinav har lite svårt att klara av de riktigt stora vågorna i Stilla havet kan man välja någon av de fina stora vikar som bjuder på lugnare vatten. 2½ timme norrut lockar Port Stephens med stränder och delfinkryssningar och 2½ timme söderut lockar Jervis Bay med kristallklart vatten vid fina stränder och vacker nationalpark. Queensland, som ju är så populärt på den australiska vintern, lockar inte så många den här tiden på året. Det är ofta för varmt och fuktigt med tropiska skyfall, cyklonfara och längst i norr badförbud p g a dödliga brännmaneter (s k box jellyfish eller stingers).

Innan det blir semesterdags ska vi klara

av julfirandet. Tomten sitter nu och väntar på alla snälla barn och vi springer runt i hettan och köper julklappar. Fast ibland kan det nästan vara skönt att ge sig av på en shoppingtur. Alla affärer har ju luftkonditionering, så blir det hett åker vi och handlar lite till. Vi får hoppas att det inte blir alltför varmt, för det kan bli dyrt!

**God Jul och Gott Nytt År
från Sydney önskar Eva White**

Skriv till oss!

**Sista datum för
bidrag till nästa
NEWSletter**

15 januari 1998

Bilar till salu i Australien

Stationscars och campervans säljes av danskar i Brisbane, Australien.
Bilarna är nybesiktigade och körklara. Vi hämtar gärna upp i Brisbane.

För fler upplysningar kontakta:

**Per & Helle Hansen, 374 Highlands Rd,
Eudlo QLD 4554, Australien, Tel/Fax +61 7 547 892 36.**